

تمام مراسلات و تلگرافات باید باسم مؤسس
و مدیر کل **محمد اسلام** کرمانی باشد
مراسلاتی که بداره میرسد چه درج شود
و چه نشود صاحبش حق استرداد ندارد
اجرت پست در همه جا بعهده اداره است
هر هفته بخشیه طبع و جمعه توزیع می شود

حب الوطن من الايمان

آبونه اشتراك سالانه

طهران ۲۵ قران

سایر بلاد محروسه ۳ تومان

در عثمانی و مصر ۴ محمدی

در امریکا و فرانک ۱۴ فرانک

روسیه و قفقاز ۸ منات

در هندوستان ۱۲ روبیه

اجرت اعلانات سطرى يكقران در

صورت تکرارده شاهى گرفته میشود و قیمت

يك نسخه سبصد دينار است

ندائی وطن

(هل من ناصر ینصرنی)

آزادی آبادی

عجالة ماہی چهار نسخه طبع و یک جلد

کتاب هم بیشتر کین تقدیم میشود

بشاریح بخشیه ۱۱ ذی قعدة ۱۳۲۴

مطابق ۲۷ دسامبر ماه فرانسه ۱۹۰۶

موافق ۱۱ دیماه سال ۸۲۸ جلالی

این روزنامه بکلی از قید رسمیت آزاد است و از مطالب سیاسی و قوانین اساسی و مشخص آثار و نتایج دارالشورای ملی ایران و کلیه اخبار داخله
و خارجه بحث مینماید مقالات علمی ادبی تجارتی که مفید بحال ملت و منافی بآیین و دولت نباشد پذیرفته و درج میشود تصویرات و مؤسسه
محترم و وکلا مفهیم مجلس شورای ملی را تدریجاً با گراور نشان میدهد

(شه اساس نيك بحق در جهان محكم نهاد)

(خوش آسايى مرجع شاهنشاه اعظم نهاد)

(مجلس شورى ملي باز فرمود و عدل)

(ملك و ملت دين و دولت بايد تمام نهاد)

(بيت مليون خلقى گويند با خدا افتخار)

(قدسيان در نهان گويند با خيل ملك)

(شاه ايران قلم نيكى در همه عالم نهاد)

(شه مظفر حق خوش برفى آرم نهاد)

(هوالامر شورى بينا جانشانها) (محمد المبعوث من خير مشير) (محي اياها استبداد با فسادها) (وزان بهالتاريخ) (عدل مظفر)

اهم فرایض

وظیفه مهم و فريضه تمام اهالی ایران از اعلی و ادنی بزرگ و کوچک مردوزن فقیر و غنی این است که از صمیم قلب و توجه نفس از بارگاه حضرت احدیت دوام دعوت و ازدیاد شوکت و صحت عاقبت برای اعلی حضرت اقدس شاهنشاهی ارواحنا فدا مسئلت نمایند چه علاوه از حقوق عظیمه سلطنت حق بزرگ بر تمام مردم ایران بواسطه موهبت کبری و مرحمت عظمی که این ایام ثابت و مکتون خاطر چندین ساله را که بانتظار وقت ولیات محل در خاطر خطیر همایونی مستور بود ظاهر فرمودند و جهل کرو و نفوس را خلعت غربت مرحمت فرمودند و اساس دین مقدس اسلام را که مبنی بر اصول مشاوره است اجرا و امضا و روح اقدس حضرت رسالت پناهما را از این اکرام شاهانه و انعام ملوکانه راضی و خوشنود فرمودند و از امروز میتوان گفت احکام قرآن در ایران رواج گرفت چه بر حسب نص صریح کتاب آسمانی و امر هم شوری بدین اساس دین پاک اسلام بر شوری گذاشته شده و شخص اقدس نبوی با آنکه درباره اش فرمان استقلال (و ما یلتحق عن الهوی ان هو الاوحی یوحی * علمه شدید القوی) صادر شده بود و حکم یزدان محتاج مشاوره این وان نیست و تمام عقول بشری در جنب عقل کل و خلاق عقل ناقص و ضعیف و متصف بجزئیت و معترف بجهالت است و گوینده ربنای اعلام لنا الاما علمتنا و لی محض اتقان امر مشاوره که مبنی این اسلام است به نفس نفیس اصحاب را صلاهی عام در داده و در هر امر با آنها بشای مشورت نهاده و نفاذ و انجام امور را با غلبیت ارا مقرر میفرمودند و مکرر اتفاق میافتاد که در مورد تساوی ارا و زدید شخص بی طرف را حکم قرار میداد تا آنکه پیروان این دین حنیف و معتقدین باین ائین شریف بداند که استبداد مخالفت حکم قرآن است و مشورت مطابق فرمان یزدان استبداد از جنود شيطان است و مشورت مقصود رحمان است استبداد مخرب دین و دولت است و مشورت محیی ملک و ملت خرابی بلاد و شیعو ظلم و بیداد و رواج فتنه و فساد تمام از نتایج و خیمه استبداد است و آبادی مملکت و آزادی ملت و تحصیل ثروت و ترقی صناعت همه از آثار کریمه مشورت است بزرگترین دول روی زمین باینهمه که و فرکه آوازه قدرت و صفت سطوت و شجاعتش کوش فلک را کر کرده بود از دولتی کوچک که اسمش را هم اهل عالم درست نمیدانستند و در انجمن بین الملل نو باوه تمدن و طفل دبستان ترقیش میدانستند شکست نخورد مکرار شامت استبداد و دراک فاتح باین شرف و فتح عظیم نائل نشد مکرر سادات و شرافت مشورت مشورت بیدار و هشپاری دهد

عقلها مرعقل را یاری دهد

اهم مقاصد و عمده بحث ما در این روزنامه راجع بهمین مسئله و از همین مواد است اینک بهمین اختصار قناعت نموده بمعوم ملت بخیمه ایران یا آوری میمائیم که وظیفه خود را بشناسند و دعای دوام دولت این سلطان عادل باذل شاهنشاه رعیت نواز را بزرگترین فرائض یومیه خودشان بدانند و بمعوم ملت شاه پرست بشارت میدهم که دعوات خالصانه آنها در درگاه خلاق علی الاطلاق مستجاب و مزاج مقدس همایونی در کمال صحت و نشأ الله تعالی عما قرب رفیع جزئی کسالت هم از مزاج اقدسش خواهد شد و این دعا را ملثکه آسمانها امین میکنند

جهانت بکام و فلک یار باد

جهان آفرینت نکند در باد

غم از کردش روزگار ت میباد

وز اندیشه بر دل شبارت میباد

دل و کشورت جمع و معمور باد

ز ملک ترا کند کی دور باد

که بر خاطر پادشاهان غم

(بریشان کند خاطر عالمی)

و شرح عنایات ملوکانه و اقدامات کریمانه والا حضرت اقدس اعظم و لعمرو گدرون مهد مدظله العالی را در استقرار و استقلال و توسعه و تقویت مجلس شورای ملی را در شماره آئیه میذکاریم تا عموم ملت بدانند ولی نعمت زاده اعظم هم با کمال رافت و نهایت مرحمت طالب آسایش رعیت است و آبادی مملکت و من یشابه ابه فما ظلم

ابلاغ مبارک از مقام منع صدارت عظمی مدظله

جناب مستطاب شریقهتمدار آقای مجدالا سلام دام افضاله عرض میشود عریضه و تمذیحه جنابهالی بخاکبای مبارک همایونی ارواحنا فداه تقدیم و استدعای جنابهالی در خصوص طبع و توزیع روزنامه موسوم (ندای وطن) در خاکبای مبارک مقبول و اجازه مرحمت شده البتة با کمال اهد و استظهار بمرام و الطاف ملوکانه بطوریکه لازمه دولتیخواهی و وطن پرستی جنابهالی است و امتحانات کامله داده اید مشغول خدمت بدولت و اثر معارف و ایضا ملت باشی و یوزارت جنبله اطبیاعات هم نوشته شد که اجازه طبع روزنامه جنابهالی مرحمت شده است زیاده چه نکارد شهر ذیقعد ۱۳۲۴

سواد دستخط انجم نقطه هایونی

روحنا فداه

جناب اشرف صدراعظم اجازه طبع روزنامه

(مرحمت شد شوال ۱۳۲۴)

((مجلس شورای ملی)) بحمدالله ولله از مبایم اقبال بی زوال بنسکان اعلیحضرت قدر قدرت شاهنشاه اسلام بنام ابدالله تعالی عیش و آید چپشه مجلس محترم در ایام معموده در ظل حمایت حضرت حجة الله صاحب البصر والزمان ارواحافداه بسر بر سق علماء اعلام و حصون اسلام ابد الله تعالی بقائهم و عضویت عقلاً مملکت و دانشمندان ملت و رؤسای اصناف و بعضی و کلاً اطراف منعقد و در اصلاحات لازمه مملکت و مسائل راجعه بملک و ملت بحث مینمایند و عما قریب آثار و نتایج مطلوبه آن بر هر دوست و دشمن واضح و معین خواهد گردید و باید دانست که تمام امور عالم تدریجی الحصول است نه آن فی الوصول و ذات اقدس احدیت با قدرت و احاطه خلافت اوضاع خلقت را بتدریج مقرر فرموده و خلق آسمان و زمین را در شش روز نمود تا آنکه بندگانش در کارها عجله ننمایند و جاده بی حوصله کی نه یابند که (العجله من الشیطان) (و التانی من الرحمن) و مسلم است کار شیطان هرگز پیشرفت ننماید و دیری نباید ولی اعمال رحمانی همیشه متصف بافاق و دوام و بقا خواهد بود و لایسها کارهای بزور از قبیل اصلاح خرابیهای یک مملکت و ترتیب آسایش یک ملت که محتاج است بهزار مقدمه و موقوف است بر صد هزار وسیله که بتدریج باید یک یک را فراهم نمود و مردمان کونه انظار همچون کمان میبکنند بجز در افتتاح مجلس شورای ملی فوراً ایران آلمان و انگلیس و طهران لندن و پاریس خواهد شد و انهمه صنایع و بدایع که ملل متمدنه در ظرف پانصد سال بصرف هزاران ملهون پول و ترتیب مدارس عالییه بلکه بقدیه نفوس خطیره و تحمل مخاطرات کثیره تحصیل کرده اند فوراً برای مجلسهایان کشف میشود و مجلس پارلمان هم بملت میدهد معادن استخراج میشود و طرق و شوارع بسطیح میگردد بواسطه امتداد خط آهن بلاد بیکدیگر متصل و کارخانها دایر و مایحتاج سی کرور مخلوق از هر جهة فوراً حاضر میشود و ملتفت نیستند سبصد سال است که ملل مغرب بیدار و شب و روز با کمال جد و اصرار مشغول کار بوده اند

و ملت ایران در خواب و خماری حالا بقدر سبصد سال از قافله تمدن عقب افتاده اند و بابای لک در معابر تاریک و تنگ نه پای شتاب دارند و نه جرئت در یک ناچار بابتخت خویش و اقتضای آسمانی بستیزه و جنگند و گردش لیل و نهار و اوضاع روزگار را متهم نموده و ظانند از اینکه هر چه هست از قامت ناساز بی اندام خودمان است و الا شریف تمدن رقابت هیچ ملتی کوتاه نیست و العباد بالله فیاض علی الاطلاق در حق احدی بخل نفرموده و نمیفرماید (انا هدیناه التجیدین اما شا کرا و اما کفوراً) راه را از چاه ممتاز فرموده تا احدی کمره نشود و در چاه نیفتد و دیگران همین راه تنگ و تاریک را با قوت قلب و چراغ دانستن پیوند و در سر منزل مقصود غنودند و ماهنوز اندر خم یک کوه ایم پس ملامت بر خودمان است که بعبار و شتار رضا داده و بخیرال تحصیل نام و افتخار نیافتاده ایم و هر وقت که این ملت خواب آلوده بیدار میشد اولش همین است و قدم نخستینش همچونین همچنانکه بنای عمارتی عالی بدو محتاج است بخرابی و کندن زمین و ساختن کل و آوردن مصالح و ترتیب لوازم و صبر و تأمل و صرف مبایم نقد و بکار انداختن عمله و بنای و امثالها تارفته رفته بعد از مدتها انتظار و مصارف بی شمار قابل سکونت گردد تا یس بنیان عظیم الشان تمدن و تشکیل عمارت رفیع البیان ترقی هم در هر مملکت که مشاهده میشود آتش از خون دانشمندان و خشتش از ابدان وطن پرستان بوده و حمد خدایرا که در این مملکت از مکارم و مبایم وجود مقدس اعلیحضرت شاهنشاه ترقی خواهر، خاندان و عنایات شامله والا حضرت اقدس اعظم و لیمهد گردون مهد مد ظله الاعلی و اقدامات دولتمخواهانه و اهتمامات ملت پرستانه حضرت مستطاب اشرف افخم صدر اعظم مد ظله و سایر وزرا و بندگان وطن خواه شاه برست و جنبش غبورانه علماء اعلام ابدالله تعالی بقاءهم و مساعدت و معاضدت عقلاً مملکت و دانشمندان ملت با کمال سهولت و نهایت ملایمت و مسالمت تشکیل مجلس مقدس شورای ملی در این مملکت شد و ما شرح اقدام و اهتمام هر یک از مؤسسين محترم را با تصاویر منیره آنها مرتباً در صفحات این روزنامه درج و ترسیم مینمائیم تا افراد ملت قدر نعمت وجود مقدس هر یک را بخوبی بشناسند

و صریحاً یاد آوری مینمائیم که عموم ملت باید این متاع بسیار نفیس را که به قیمت ارزان خریده اند کراتر از جان نگاهدارند و ارزان نشمارند و با مراقبت تامه ملاحظه دوام و بقا این اساس مقدس را بنمایند که امروزه حنظ جان و دین و ناموس آنها بحفظ

این مجلس منوط و اساسش آزادی عموم افراد را بادی تمام بلاد
پتروچ آن مربوط و فی الحقیقه اگر کسی بر ضد مجلس محترم اقدامی
نماید دشمنی بجان و دین و ناموس خود کرده است
(ذم خورشید جهان ذم خودم است)

(که دو چشم کور و تاریک و بد است)
(نو بخشا بر کسی که او در جهان)

(شد عدوی آفتاب کامران)
و مسلم بدانند ماه تاب را بکل نتوان اندود و قافله تمدن را از بانك
علائی خود نتوان متوقف نمود
ز آنکه از بانك و علائی بکان

هیچ و مانند زراحی کاروان
و امروزه سی کرور ملت ایران و بلدان ایران و ده کرور
ایرانی در سائر ممالك و بلدان تمام حواس بخود متوجه اعمال
این مجلس هستند و تمام جان و مال خود در حفظ و حمایت او
حاضرند و چنانکه گفتیم آنها که بر مجلس طعن میزنند و آنها را
بعلم پیشرفت سرزنش میدهند از کوتاهی نظری و بی اطلاعی
خودشان است و ما بر حسب وظیفه مقدسه خود به قدر مقدور
در وظائف مجلس مقدس بحث مینمائیم و از عموم دانشمندان داخله
و خارجه استدعا داریم آنچه راجع بخیر عامه و اسباب ترقی ملک
و ملت میدانند بنگارند که امروزه وقت کفایت و نوشتن و
راهنمایی کردن است و یقین بدانند مجلس مقدس را عاقلانه
عقل را بخوبی خواهد پذیرفت و حمد خدا را استبداد در میان
بیست همه يك غرض دارند و تمام مسخر يك مقصودند و حاصل
مقصود تمام اینهاست که این يك شدت ملت فقیر را از محلات تجارجه
و مخاطرات داخله حفظ نمایند و بر قدرت دولت و ثروت ملت
بیافزایند و انشاء الله تعالی راه سپید ساله را در اندك فرصتی
خواهند کرد و از خداوند عزیز توفیق آنها را مسئلت داریم
(بقیه دارد)

(تشکر و افتخار)

بر خاطر مبارك هموطنان محترم و آقایان معتمدین بوشهر نیست که این بنده
با عدم بضاعت و قلت استطاعت دو سال تمام با تمام جان و مال و محال
به قدر مقدور و اندازه میسر در راه خدمت بدولت و بسط مملکت و
ترتیب ملت و آبادی مملکت کوشیده و در طی این راه سعادت متحمل
هر گونه مخاطره و زحمت و مراد هزار قسم محنت و مصیبت شده

تا آنکه بفضل و کرم حضرت احدیت و توجهات کامله و الطاف
شامله حضرت بقیه الله ارواحنا فداء آفتاب اقبال و سعادت این
مملکت و ملت طالع و سایه بلند یایه رافت و ممدات و مرحمت شاهنشاه
عادل باذل ترقی خواه شامل حال و تکفل اصلاح استقبالی آنها
گردید و مستعدیات ملت در خصوص تأسیس مجلس شورای ملی
که اولین و سبيله ترقی و تمدن ملت است دریایه سریر اعلی پذیرفته
و بانهایت فضل و کرم آزادی افکار و قلم و کلام ملت و دانشمندان
مملکت مرحمت فرمودند و فی الحقیقه تاریخ ایران تجدید و صفحه
تاریخ عالم بدگر این موهبت ملوکانه مزین و مشرف گردید و خاطر
های افسرده شاد و دلای پرمزده خرم و آزاد گردید و همانطور
که بتالیات شاهانه سی کرور مردم از ذلت رفیت و مسکنت رسته
و بیدار و حریت نهادند این بنده هم از محبت کلات مرخص
و بدار الخلافه مراجعت نموده ولی بقدری در مدت مسافرت
مبتلای برنج و بحث و گرفتار ضرر و خسارت شده بود که هرگز
خیال تجدید مطلع نمینمود و در گوشه نشسته و زبان بسته و
قلم شکسته و رشته تمام علائق را گسسته بدم تا اینکه از اطراف
و اکناف مکاتب و مراسلات اعیان و اشراف سلسله جنبان شوق و تازانیه
غیرت شده و باز که تمام هستیم از این سفر بر خطر بیدار رفته بود مطالعه
این مرقومات بر قوت عنم و قدرت قلم افزود و قریب دو بیست
یاکت از دار الخلافه طهران و سایر بلاد داخله زیارت نمود و
ملخص تمام آنکه بنده را بر روزنامه نگاری ترغیب و
تشویق فرموده و بخوص نیت و صفای فطرت ستوده و دند و یالینکه
از هر چه از بزرگان مملکت شرم نموده و غریبی خجاست بدم که
توانستم خدمتی لایق تقدیم دارم زیارت این سر قومات و وصول مراسلات
بگرمته دیوانه ام نمود و از عقل و هوش بیگانه و با خود خیال
کردم حالا که دانشمندان مملکت بضاعت مزاج مرا بقیمت جزاف
میخرند و چون قدح دست بدست میدهند چرا مضایقه نسیم
و کوی مسافرت نربایم تا مساعدت اعشاره و ماضد و استخار
امر و فرمان بزرگان را اطاعت نموده بعد از صدور اجازه و دستخط
جهان مطاع هایوبی روحنا فداء و تصدیق و تصویب مقام منبع
صدارت جليلة عظمی شهادت اراکانه شروع باین بزرگ خدمت
بملت و دولت نموده و چون شروع در این مشروع و استئناف و
رجوع بر حسب استطاعت دوستان و هموطنان شده لهذا این
روزنامه را موسوم به **ندای وطن** نمود و بهمان ترتیب
که در سابق داشتیم هفته يك نمره طبع و توزیع می شود
و چون تقسیم کتاب بطور جزو جزایب از حمت مشترکین عظام بوده

و اغلب جزو های آن معقود می شد لهذا قرار دادیم هر کدام از آقایان عظام که قبول اشتراک میفرمایند در وسط سال یک جلد کتاب رومان بسیار شیرین تقدیم نمود و ورقه کار یکا تور را هم بعد از دوسه هفته بالموبی مطلوب طبع و تقسیم خواهیم کرد و باینکه قریب سه هزار تومان از این توقیف و مسافرت ضرر بردم در ذمه وطن پرستان جبران این خسران لازم بود محض خدمت بعموم و سهولت اشتراک پنجهزار از قیمت معمول سابق کسر کردم تا همه بدانند در سید مداخل نیتیم و بهمان قیمت کاغذ و اجرت طبع و واجب فراش و اجزای اقاعات دارم ایند قیمت سالنامه این روزنامه در طهران دو تومان و بجهز ار و در سایر بلاد داخله سه تومان مقرر گردید و از خداوند توفیق میطلبیم انی ولی التوفیق حبیبی الله نعم المولی ونعم الوکیل و نهایت تشکر را دوام از اینک که زحماتم بهدر سرفته و صدمات ضایع نشده و ملت قدر دان ایران قدر آنها را بخوبی میدانند و کمال افتخار را از این قبول عامه دارم و امیدوارم بدیشت از بدیشت موفق بخدمت باشم (استعدا) از آقایان وقایع نگاران با کمال احترام استعدا میشود که در امر وقایع نگاری از این و بعد بملاحظه تغییر اوضاع عالم اعراض شخصی را با کماله کنار بگذارند و دامان عفت ما و روزنامه ما را بلوث تهمت و دروغ ملوث نمایند و هرگاه خدا نخواسته مطالبی را برخلاف دیات بدارد بنویسند و طرف مقابل متذکر سخت از نسبت بشود نکلایف ماین است که نویسنده را در معرض مسئولیت بیاوریم و خودمان را بی طرف قرار دهیم و تنایبیه که مبتکارند خیلی ساده و ماضیای خودشان باشد و ماعین ورقه بامضای ایشانرا برای سند اداره ضبط مینمایم که در مواقع ضرورت بتوانیم همان را ارائه بدهیم و از سایر دانشمندان مملکت که مقاله مینویسند مستدعی هستم طوری مرقوم دارند که فی الحقیقه مستلزم خیر عامه باشد و اگر ضمناً اعتراضی برکمی وارد نمایند ناچار باید بامضای نگارنده باشد بضمیمه تفرقه کافی والا درج نخواهد شد و مقالاتیکه مقید بامضای نیست فقط مقالاتی است که مفید بحال ملت باشد و منافی باین و دولت باشد و بر احدی هم اعتراض و کتایب نداشته باشد و الاحتیاج است بامضایان اداره و حاصل نشود مگر بامضای و تفرقه کافی و توضیحاً مینمایم که محل طبع و توزیع و رجوع مردم فعلاً موقتاً در مطبعه شرقی مقابل شمس العماره است و همه روز سهوای ایام تعطیل از ظهر تا دو ساعت از شب گذشته مدیر و دفتر دار و سایر اعضا در آنجا حاضرند و عنوان و تسمات و مراسلات فقط بامسمی مجد الاسلام کرمانی باید باشد

و از عموم آقایان عظام که در دادر الحلافه طهران روزنامه برای ایشان فرستاده میشود استعداد رسم هرگاه راغب باشند انچه در اول و دوم را که بعنوان نمونه فرستاده میشود عیناً بدارد و عودت دهند و هرگاه دوم را قبول فرمودند اسم ایشان در دفتر مشترکین ثبت خواهد شد

§ (ندای وطن) §

اگر کسی را گوش شنوا باشد و گوش و هوش فرا دارد در جو هوا و فضای لایبناهی صدائی شور انگیز و ندائی رقت خیز و ناله حسرت آمیز میشنود که متصل استغاثه و استرحام مینماید **هل من ناصر یصرنی** **هل من راحم یرحمی** **هل من معین ینقذنی** و این آواز جان کداز بقدری مؤثر است که اگر بر کوه خار بخوانند بار بار میشنود **از دل لوند دود نیر بر آید**

روک وطن کر فتد بدامن لوند

واربد ماوند از این حدیث سرائی

آب شود استخوان کوه دماوند

و شاید بعضی مردمان بی سمع و بصیر یعنی کور و کر باشند که بنده غفلت در گوش واز شنیدن این ندای روح کز محروم و از اجابت آن خاموشند و آنها از باده جهالت مست و مدهوشند و الا چگونه میشود عاقل بیدار این صدا را نشنود و جواب مساعد ندهد و جان و مال را در راه غانه صاحب آن نداند و فدا نماید و اگر درست بدیده تحقیق بشکریم خواهیم دید از ابتدا تکوین عالم تا انقراض سلسله بنی آدم همه وقت این منادی بالخان مختلفه مردم را بیاری خود میطلبید و هر آنکه در صفحه عالم واقع شده است از آوار این ندای پنهانی بوده است و هر چند متادیرا نشناخته و ندیده اند ولی نداری بخوبی شنیده اند و اگر چه بزبان ظاهری جواب نکفته اند ولی در عالم تکوین از تمام شرایش وجودشان کله سمعنا و اطعنا بلند است

در اندرون من خسته دل ندانم کیست

که من خوشم و او در فغان و در غوغا است

و شکفت آنکه هر کس همت بریاری و اجابت این منادی غیبی بکاتت علم فتح و فیروزی بر افراشت و هر کس تشنه و مایوت نمود پست و نابود شد چنانکه انگلیسها شنیدند و در انتصارش دریدند و هندیهها گوش هوش خود بر بستند و راحت نشسته

لاجرم سی ہزار انگلیس شہد کروں ہندیرا اسیر سرچہ
قدورت خودشان ساختند و ہریک نفر بدہ ہزار نفر تاختہ دہ
کروں مردم ہلاند بر اثر این ندا بشاقتند اقبانوسی را شکافتند
تا آنکہ شصت کروں نفوس را کہ از اجتماع ندای منادی غیبی
امتناع داشتند در قبضہ اقتدار خود اسیر و ذلیل نمودند
خوش بخت ملتیکہ بشنود و از حالت انہا کہ نشنیدند عبرت
بگیرد و تا وقت باقی است بفریاد این منادی مظلوم کہ وطن
عزیز او ست برسد و تا دشمنان از اطراف قطعہ قطعہ اش
نکردہ اند و تجزیہ اش ننمودہ اند و زینت و اثاث اورا تبرہ اند
بمحفظ او بکوشند و مال و جان و ناموس و آسایش و بالآخرہ
ہویت خود را در ظل حمایت او حفظ و حراست نمایند
والا **در خانہ چہ بر باد رفت خانہ خدارا**

جای نماید بدہ بجان تو سو کنند
و این ندا در کوش ہر کس بر حسب استعداد و نیاقت
ان شخص و قابلیت محل صدائی میکنند و ہر چند یک جہ
بیشتر نیست ولی در مقام تحلیل عقلی منشعب بچندین جہ
میشود بقبہ دارد

مدرسہ سلطانی

این مدرسہ یکی از مدارس عظیمہ ملکہ دار الخلافہ است و تقریباً
دو سال است بہمت مرحوم وقار الملک وجہی دیگر دایر و تاسیس
شدہ است و اینک در تحت مراقبت تامہ جناب میرزا حبیب اللہ
خان و در نہایت انتظام است این اوقات کتہ مذاکرہ و تاسیس
بانک ملی در میان آمدہ و عموم اہالی ایران مساعدت انرا اہم
فرائض خود میدانند و مخصوصاً شاگردان مدارس کہ در
ہم علم مقدمہ الحیش تمدن و پیش آہنک قافلہ ترقی بودہ اند در
ترتیب و تاسیس ان شوری مخصوص پیدا کردہ اند و چنانچہ
در جریدہ محترمہ مجلس شرح مساعدت دو سہ مدرسہ را
تا کنون ثبت ارقام فرمودہ اند این مدرسہ ہم بحسن اہتمام
میرزا حبیب اللہ خان شاگردان شروع بجمع آوری و جواہات
نمودہ اند و تا کنون میلی از طرف محترمین انہا جمع شدہ است
و دیگران ہم در کارند و اسامی اشخاصیکہ تا کنون وجہی
دادہ اند از این قرار است جناب آقای سر قزوینی دام اقبالہ
برای سہ نفر اولاد ایجاد خود مرحمت کردہ اند بخجہ تومان
جناب آقای معین الدلہ برادر مرحوم مشیر الدولہ برای یک

نفر فرزند دلہند خود بہ کمند بند ساعت اعلی کہ ہفت
مقتل ملا سب جناب آقای بنان السلطان برای یک نفر سلبان
جلیل خود بخجہ تومان جناب آقای منعم الملک برای دو پسر
عزیز خود بخجہ تومان جناب میرزا فتح اللہ مستوفی
ملایر و تو بزرگان برای ازادہ آزادہ خود بیست تومان

جناب صلاح السلطنہ برای سہ نفر نونہال خود پانزدہ تومان
و ما آقاخان عظام را بنیل این شرف تبریک مہک و مہم و منتظریم
کہ دیگران ہم اقدامات لازمہ بنمایند و ہر کدام بقدر وسع خودشان
خدمت بیانک ملی کہ شرح فوائد انرا در شمارہای آتیہ مینکاریم بنمایند
سہ چہار روز قبل یک نفر از نجیبای ملت بلجیک کہ از طرف
وزارت علوم بلژیک بسر کشی و سیاحت مہارف عالم مامور و ہمہ جا را
سیاحت نمودہ و چند بہت در طهران بسیاحت مکاتب ایران
میردازد مدرسہ سلطانی آمدہ و وضع نظافت و انتظام انجا را
خیلی پسندیدہ و تمجید کردہ است و تمام حجرات را
از ابتدائی و علمی گردش نمودہ در اطاق فرانسہ یکی از شاگردان
خطابہ خیر مقدم براہش خواندہ سیاح مزبور را خیلی خوش
آمدہ و اظہار مسرت کردہ است و در جواب ان خطابہ بہ نطقی نمودہ
بالآخرہ اظہار داشتہ کہ تشکر میکنم از اینکہ بچشم خود
می بینم ملت خواب آلودہ ایران را کہ خوب و زود بیدار شدہ اند
و انشاء اللہ تعالی بمقام مجد اصیل و شرف قدیم خود بزودی
نائل خواہند شد و بعد از ان دوشیشہ عکس از تمام شاگردان
برداشتہ و بانہایت رضایت و کمال مسرت بمنزل خود رفقہ است

مذاکرات ملا نصر الدین

با شیخ بہلول

دو سہ ماہ است از فیض خدمت جناب عالی محروم ماندہ ام مگر
شہر اشرف نداشتید شیخ بہلول بلی در خارج طهران بودم
— چرا شہر را رها کردہ بخارج رفتید شماکہ ماموریت دولتی
نداشتید ملک ہم میدانم ندارید پس چرا رفتید — من اصلاً
از فتنہ و فساد و قال و قبل خوشم نیاید ہمینکہ دیدم طهران
مہیبای انقلاب است رفتم بکوشہ اسودہ خزیدم حالا کہ قدری
ارام شدہ بر کشتم — خوب نکردید آتشی را روشن کردید
و کناشتید و گذشتید — من کی آتش روشن کردم آتش
از کور بلند شد ولی الحمد للہ بخیر گذشت

و بر اهل ایران گلستان شد — صحیح است ولی خیلی جای شریف خالی بود مخصوصاً در ایام تحسین در سفارت سور مفتی راه بود پلو جائی فراوان سیل نمیدانم پلوها از کجا پیدا میشد — منم نمیدانم همبصر نمیدانم بخوبی تمام شد و دولت و ملت اسوده شدند — ای کاش هزار سال دیگر اسوده نمیشدند — چرا مگر تو دشمن ازادی هستی و اسایش مرد مرا طالب نیستی — بگور پدر مملکت من در ایام سفارت راحت بودم ظهر پلو شام پلو عصر چاهی مفتی داشتم حالا که مردم متفرق شدند نان دوغ هم ~~بگیرم~~ نباید راستی کاش همیشه پلو بود و کاش باز عین الدوله صدر اعظم که شکمی سیر میکردیم — این حرفها کدام است خداوند مثل آروزها را نیامد که هیچ کس راحت نبود — من این فرمایشرا نفهمم یعنی چه مردم همه راحت بودند برنج صدوی پلو میشد و مردم میخوردند منم اسوده بودم خون هم از دماغ احدی نیامد واقعا چه قدر خوش گذشت در باغ سفارت چادرها زده بودند و عصرها در کنار باغچه گل کار و سر آب چاهی میخوردیم شبها هم در چادرها میخوابیدیم هیچ کسی هم متعرض ما نبود کاهی از چادر ترازاها بچادر طلاب میرفتیم فوراً چاهی سفید و قلبان تباکوی حکان حاضر بود از آنجا بچادر روضه خوانها میرفتیم شربت نارنج سکنجبین با میخ موجود و محض تفنن کاهی بچادر دلاها میرفتیم شربت به لبو حاضر از انصاف نمیتوان گذشت خیلی خوش گذشت — خوب اولاً بگو بدانم تو جزو کدام صنف بودی و در سفارت چه کار داشتی — بنده ذوقتون و جزو تمام اصناف بودم کارم تسور چرانیدن بود و انقدر شلوغ بود که کسی از من نمیرسید چه کاره هستی و باکی داری بسپار خوب حالا من شما میپرسم چه کاره بودید و باکی حرف داشتید — بنده با تمام دنیا حرف دارم شما که نمیدانید من مردی غبور و وطن پرست هستم چرا باید این فرمایشات را بفرمائید — خواهش دارم خلط میحث نکنید ساده حرف بنید و وطن پرستی و غیرت چه ربطی برفتن سفارت و چرانیدن تسور دارد — عجب چگونه ربط ندارد مگر شما نمیدانید چه قدر حرفهای خوب آنجا گفته میشد — بگفتم من در طهران نبودم شما که بودید بفرمائید چه بوده است — من چه میدانم همبقدر میدانم آجیل ما کونک بوده و حاجت از آقایان خودمان میگردیم — مقصود کدام آقایان است — آنها که از شهر خارج شده بودند و معلوم نبود چه میخواستند بسر آنها بیاورند —

آیا هیچ فهمیدید که چرا آنها را از شهر اخراج کردند — البته فهمیدم آنها میخواستند نان و گوشت را اوزان کنند . . . میخواست کران بفروشد و بتواند روزی مابانی مداخل کند — معلوم شد هیچ ندانسته و ابداً مطلب آقایان را نفهمیده مطلب ربطی بنان و گوشت ندارد . خوب شما که خودتان را عقل کل میدانید و مردمان عاقل و کامل اعتنائی ندارید بفرمائید که برای چه رفتند و غرضشان چه بوده است تا منم نفهمم . من میگویم ولی مشکل میدانم شما بفهمید . عجب مگر من از کوه آمده ام چطور میشود نفهمم من مردی دانشمند و خردمند هستم از همه جا اکام و از شنیه تاجمه همراه . بسپار خوب حالا گوش بده تا برایت بگویم . چشم گوش میدهم ولی خواهش دارم اولاً متعلق نکوئی و ساده بگوئی که هر کس بشنود بفهمد همه مردم که مثل من با اطلاع نیستند ثانیاً معنی این حرفها که تازه میان مردم منتشر شده و صد بکشان هم نمیفهمند چه میگویند بفرمائید . کدام حرفها معین کنید تا عرض کنم . الان میگویم صبر کنید روی کاغذ یاد داشت کرده ام که یاد کنم زود و از شما پرسش من شصت سال است در میان دانشمندان زندگانی کرده ام و تا امسال این کلمات را نشنیده بودم حالا هم اگر بدانم بچها برایم میخوانند لابد باید بدانم . خوب بفرمائید و این است از روی کاغذ میخوانم اول مشروطه دوم پارلمان سیم قانون و چهارم آزادی پنجم حقوق حالا همین هارا بفرمائید بقیه دارد

اخبار تلگرافهای خارجه

از لندن ۱۶ دسامبر حکومت فرانسه چندان مداخله و اعتنائی برسومات مذهبی کلیساها نمینماید و کاتولیک بر آنست که کیششان و مائورین مذهبی با اینکه مجبور باطاعت جناب پاپ اند رویه و پللیک ایشان را در انجوقع تصدیق ندارند تاکنون متجاوز از یازده باب عمارت مخصوص کیششان بزرگ و ۲۸ باب اماکن مذهبی دیگر مسدود شده اند

امروز صبح در موقع ادای رسومات مذهبی در کلیسا های پاریس اغتشاشی روندا و ولی در بعضی از بلاد فرانسه اجتماع وهیاهو زیادی بروز کرده و خانهای کیششان را باد رود و فریاد بلند بکلیساهای بزرگ و اماکن مذهبی برده اند در اسلامبول اغتشاشی بروز کرده در دست نفر از سربازان

مستخدمین بحری که موعده خدمتشان منقضی شده اجماع کرده و صدا بلند کرده اند. اولاً مرخصی خود را از خدمت دولت طلبیده و ثانیاً ادعای حقوق عقب افتاده خود را می نمایند. بالاخره جمعی از صاحب منصبان بحری میمانجی واقع شده که آنها را ساکت نمایند سربازان مزبور به آنها را سنگباران سختی نموده و زخمها وارد آوردند. عاقبت یکی از اجودان های حضور اعظم حضرت سلطانی بانها از طرف سلطان وعده داد است که مستدعیات آنها بزودی قبول شده و ترضیه خاطرشان بعمل خواهد آمد. لهذا دست از اغتشاش برداشته و متفرق شده اند.

از لندن ۱۷ دسامبر مسبو. البس. نایب وزارت هندوستان بلام حظه کسالت از خدمت استعفا نموده

ولی کافی السابق جزو اجزای پارلمان برقرار خواهد بود. در مجلس پارلمان بلژیک گفتگو و مباحثات طولانی در میان بوده. بالاخره نتیجه این شد که دولت بلژیک مصمم گردیده که بجهت ضمیمه کردن مملکت کنکو بدوات بلژیک شروع با اقدامات لازمه ابتدائیه بنمایند.

روزنامه طمس مقاله مفصلی در خصوص روابط بین دولتهای روس و انگلیس می نگارد که چون دولتهای مزبور نین نهایت میل را دارند که رفع اختلافات و کدورت های دیرینه مابین بشود. لهذا تکلیف طرفین بر آنست که دست موافقت بیکدیگر داده و در استقرار صلح و ترقی ممالک مشرق زمین بکوشند. بخصوص بر مملکت ایران که اقدامات و توجه دولتهای مقتضاً باید اسباب بهبودی احوال دولت و ملت گردیده و این دولت قریه را که طرف توجه عالم است در وضع حکومت و تنظیم امور مملکت بهتری حاصل شده تا انشاء الله به ثروت و عظمت قدیمه خود باز گردد. بروز ظهور اتفاق بین این دو دولت در این مورد اسباب آن خواهد شد که دولت دیگری سبقت نموده و این تکلیف را بکردن بگیرد و باینوسیله بمصالح مقاصد خود نایل آید. **ندای وطن** با کمال عجز و انکسار از دولتهای

علیهین استعنا داریم در سدد اصلاح حال ما و انتظام دولت و آبادی مملکت ما بهیچوجه بر نیایند و ما را بهمین حالت پریشانی بگذارند و از غیرت بزرگان وطن و همت و کلا مجلس محترم شورای ملی شورای امپراتوریم که خانه خود را خودشان آباد نمایند و منتظر نباشند که دیگران در این سدد باشند و مسلم بدانند که این ویرانه

آباد خواهد شد ولی آرزوی دانشمندان وطن اینست که بدست صاحب خانه آباد شود نه بدست دیگران که آن آبادی عین برباد است (اعلان)

کتاب مستطاب فتح اندلس ترجمه و تالیف جناب جلالتیاج اجل قلمیرزا ابراهیم خان منشی اول سفارت سنیه دولت بهبه فرانسه که از حلقه های تاریخ اسلام و مشتمل بر اصول فلسفه تاریخ و تشریح و توضیح جهت محو و اضمحلال حکومت اندلس در طی روایق شیرین و تاریخی ممکن چندی است بجلبه طبع ارسته و در مطبعه خورشید و سایر کتابخانها موجود است

اعلان

کتاب دختر فرعون که از رومانهای بسیار مطبوع فرانسه است و بنده نگارنده آنرا بعد از ترجمه بطبع رسانیده ام از طبع خارج و در اداره (ندای وطن) در مطبعه شرقی حاضر و بفروش میرسد. کسانی که طالب هستند بانجا رجوع یا از فوایدش موزع این روزنامه مطالعه فرمایند کامیاب خواهند شد

اعلان

وکالت توزیع این روزنامه در دارالخلافه طهران بمقرب الخاقان اقلسید میرزا وکیل جرائد است و محل طبع و توزیع در مطبعه شرقی مقابل شمس العماره و همه روزه مدیر و دفتر دار از صبح تا شام در اینجا حاضرند و هر کس مطلب باین اداره داشته باشد بانجا رجوع نماید و خود مؤسس هم همه روزه از صبح تا ظهر در اداره حاضر است

اعلان

وکلاهی ولایات ما عجلتاً همان وکلای سابق هستند که روزنامه ادب نیز نزد آنها فرستاده میشد و چون از تمام آنها کمال رضایت و امتنان داریم لهذا این روزنامه را هم که عیناً همان روزنامه ادب میباشد و فقط اسم آن تغییر کرده است نزد همان اشخاص محترم ارسال میداریم طالبین بانها رجوع نمایند

((مجدداً اسلام کرمانی))

مقابل شمس العماره

((در مطبعه شرقی))

((بطبع رسیده))